C/2026/3933

1.9.2026

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 10 päivänä heinäkuuta 2026,

Itävallan talous-, sosiaali-, työllisyys-, rakenne- ja finanssipolitiikasta

(C/2026/3933)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1263 ([1]) ja erityisesti sen 3 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksessa (EU) 2024/1263 täsmennetään, että talouden ohjausjärjestelmän tavoitteena on edistää tervettä ja kestävää julkista taloutta, kestävää ja osallistavaa kasvua sekä resilienssiä uudistuksilla ja investoinneilla ja ehkäistä liialliset julkisen talouden alijäämät. Asetuksessa säädetään, että neuvosto ja komissio suorittavat talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä monenvälistä valvontaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT', tavoitteiden ja vaatimusten mukaisesti. Eurooppalaiseen ohjausjaksoon sisältyy erityisesti maakohtaisten suositusten laatiminen ja niiden noudattamisen valvonta.

(2) Komissio antoi 25 päivänä marraskuuta 2025 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella vuodeksi 2026 varoitusmekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Itävalta ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista tarvitaan perusteellinen tarkastelu. Lisäksi komissio antoi suosituksen euroalueen talouspolitiikkaa koskevaksi neuvoston suositukseksi, suosituksen neuvoston suositukseksi inhimillisestä pääomasta Euroopan unionissa ja ehdotuksen vuoden 2026 yhteiseksi työllisyysraportiksi, jossa analysoidaan työllisyyspolitiikan suuntaviivojen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa. Neuvosto hyväksyi suosituksen euroalueen talouspolitiikasta ([2]) 21 päivänä huhtikuuta 2026 ja yhteisen työllisyysraportin ja suosituksen inhimillisestä pääomasta 9 päivänä maaliskuuta 2026.

(3) Komissio julkaisi 29 päivänä tammikuuta 2025 kilpailukykykompassin. Kyseessä on strateginen kehys, jolla pyritään parantamaan unionin maailmanlaajuista kilpailukykyä seuraavien viiden vuoden aikana. Siinä määritetään kestävän talouskasvun kriittisiksi pilareiksi kolme välttämätöntä muutosta: innovointi, vähähiilistäminen ja kilpailukyky sekä turvallisuus. Kilpailukykykompassi on julkaisemisestaan lähtien ollut eurooppalaiseen ohjausjaksoon liittyvän työn johtonuora. Näin varmistetaan, että jäsenvaltioiden talouspolitiikka on EU:n strategisten tavoitteiden mukaista, ja luodaan talouden ohjaamiseen yhtenäinen toimintamalli, jolla edistetään kestävää kasvua, innovointia ja resilienssiä kaikkialla unionissa.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1263, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta (EUVL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) EUVL C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(4) Vuonna 2026 talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso kehittyy edelleen elpymis- ja palautumistukivälineen ([3]) viimeisen vaiheen täytäntöönpanon myötä. Elpymis- ja palautumissuunnitelmat ovat koheesiopolitiikan rahoituksen ohella olleet olennaisen tärkeitä eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten politiikkatavoitteiden saavuttamisen kannalta, koska on edellytetty, että suunnitelmilla vastataan tuloksellisesti kaikkiin viime ohjausjaksoilla annetuissa maakohtaisissa suosituksissa määritettyihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä ja että EU:n koheesiopolitiikan varoin rahoitetuissa ohjelmissa otetaan maakohtaiset suositukset huomioon. Elpymis- ja palautumistukivälineen elinkaaren lähestyessä loppuaan on edelleen olennaisen tärkeää vakiinnuttaa sen puitteissa tuetut ja toteutetut uudistukset ja investoinnit sekä hyödyntää jatkotoimien perustana niistä erityisesti sellaisia, jotka auttavat vastaamaan maakohtaisissa suosituksissa määritettyihin haasteisiin.

(5) Komissio julkaisi 3 päivänä kesäkuuta 2026 Itävaltaa koskevan maaraportin vuodelta 2026. Siinä arvioidaan Itävallan edistymistä vuoden 2025 maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja selvitetään, miten Itävalta on pannut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöön. Tämän analyysin perusteella maaraportissa määritetään polttavimmat haasteet, joita Itävallalla on edessään. Maaraportissa arvioidaan myös Itävallan edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vähentämistä koskevien unionin yleistavoitteiden saavuttamisessa sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin pääsemisessä.

(6) Neuvosto antoi 8 päivänä heinäkuuta 2025 komission arvioinnin pohjalta ja sen suosituksesta suosituksen Itävallan kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman hyväksymisestä ([4]). Suunnitelma kattaa vuodet 2025–2029, ja siinä esitetään julkisen talouden sopeutuksen jakautuminen seitsemälle vuodelle. Neuvosto suositti seuraavia nettomenojen enimmäiskasvuprosentteja: 2,6 prosenttia vuonna 2025, 2,2 prosenttia vuonna 2026, 2,2 prosenttia vuonna 2027, 2,0 prosenttia vuonna 2028 ja 2,3 prosenttia vuonna 2029. Vastaavat kumulatiiviset enimmäiskasvuprosentit perusvuoteen 2024 verrattuna ovat 2,6 prosenttia vuonna 2025, 4,8 prosenttia vuonna 2026, 7,2 prosenttia vuonna 2027, 9,4 prosenttia vuonna 2028 ja 11,9 prosenttia vuonna 2029. Nämä nettomenojen enimmäiskasvuprosentit vuosina 2025–2028 vastaavat korjaavaa polkua, jota neuvosto suositti SEUT 126 artiklan 7 kohdan mukaisesti 8 päivänä heinäkuuta 2025 liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi ([5]). Tuloksellisista toimista 3 päivänä kesäkuuta 2026 annetun komission arvioinnin ([6]) perusteella Itävallan liiallista alijäämää koskeva menettely jätetään lepäämään.

(7) Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota ja sen vaikutukset muodostavat Euroopan unionille eksistentiaalisen haasteen. Komissio on kehottanut jäsenvaltioita pyytämään koordinoidusti vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisen kansallisen poikkeuslausekkeen aktivoimista, jotta voidaan tukea unionin pyrkimyksiä lisätä puolustusmenoja nopeasti ja merkittävästi ([7]), ja Eurooppa-neuvosto pani 6 päivänä maaliskuuta 2025 tämän ehdotuksen tyytyväisenä merkille. Neuvosto antoi komission suosituksesta suosituksen, jossa Itävallalle sallitaan suositetuista nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista poikkeaminen ([8]), Itävallan esitettyä 17 päivänä helmikuuta 2026 asiaa koskevan pyynnön. Ajanjakso, jona kansallinen poikkeuslauseke on aktivoituna (2025–2028), antaa Itävallalle mahdollisuuden priorisoida julkisia menoja uudelleen tai lisätä julkisen talouden tuloja niin, että pysyvästi suuremmat puolustusmenot eivät vaaranna julkisen talouden kestävyyttä keskipitkällä aikavälillä.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Neuvoston suositus, annettu 8 päivänä heinäkuuta 2025, Itävallan kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman hyväksymisestä (EUVL C, C/2025/3958, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3958/oj).

([5]) Neuvoston suositus julkisen talouden liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi Itävallassa, annettu 8.7.2025. Kaikki asiakirjat, jotka liittyvät Itävallan liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn, ovat saatavilla osoitteessa https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Austria_en.

([6]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille – Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso 2026 – Kevätpaketti (COM (2026) 200 final).

([7]) Komission tiedonanto ”Puolustusmenot kasvuun vakaus- ja kasvusopimuksen puitteissa”, Bryssel, 19.3.2025, C(2025) 2000 final.

([8]) Neuvoston suositus, annettu 17 päivänä helmikuuta 2026, neuvoston Itävallalle asetuksen (EU) 2024/1263 nojalla asettamista nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista poikkeamisen sallimisesta (kansallisen poikkeuslausekkeen aktivointi) (EUVL C, C/2026/1158, 4.3.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1158/oj).

(8) Itävalta toimitti 29 päivänä huhtikuuta 2026 vuotuisen edistymisraporttinsa 2026 ([9]), jossa kerrotaan, miten se on edistynyt nettomenojen suositettujen enimmäiskasvuprosenttien noudattamisessa, sopeutuskauden pidentämisen perustana olevan uudistus- ja investointikokonaisuuden toteuttamisessa ja sellaisten uudistusten ja investointien toteuttamisessa, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson maakohtaisten suositusten yhteydessä määritettyihin keskeisiin haasteisiin. Vuotuisessa edistymisraportissa otetaan asetuksen (EU) 2021/241 27 artiklan mukaisesti huomioon myös Itävallan puolivuosittainen raportointi edistymisestä elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa. Raportti liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn puitteissa toteutetuista toimista sisältyy vuotuiseen edistymisraporttiin.

(9) Vuonna 2025 reaalisen BKT:n kasvu oli 0,6 prosenttia ja YKHI-inflaatio 3,6 prosenttia. Komission kevään 2026 talousennusteessa reaalisen BKT:n ennakoidaan kasvavan 0,6 prosenttia vuonna 2026 ja 0,9 prosenttia vuonna 2027 ja YKHI-inflaation ennakoidaan olevan 3,0 prosenttia vuonna 2026 ja 2,5 prosenttia vuonna 2027.

(10) Eurostatin toimittamien tietojen ([10]) perusteella Itävallan julkisen talouden alijäämä, joka vuonna 2024 oli 4,6 prosenttia suhteessa BKT:hen, supistui 4,2 prosenttiin vuonna 2025. Alijäämän supistuminen vuonna 2025 johtuu pääasiassa vakauttamispaketin täytäntöönpanosta. Vuosina 2026 ja 2027 alijäämä suhteessa BKT:hen on komission kevään 2026 talousennusteen mukaan ennusteen koontipäivänä tiedossa olevien politiikkatoimien perusteella 4,1 prosenttia.

(11) Komission estimaattien perusteella finanssipolitiikan viritys ([11]), johon sisältyvät sekä kansallisin että EU:n varoin rahoitetut menot, oli vuonna 2025 kiristävä (1,1 % suhteessa BKT:hen). Sen ennustetaan olevan kiristävä sekä vuonna 2026 että vuonna 2027 kulloinkin 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen.

(12) Eurostatin toimittamien tietojen ([12]) perusteella Itävallan julkinen velka, joka vuoden 2024 lopussa oli 80,0 prosenttia suhteessa BKT:hen, kasvoi vuoden 2025 loppuun mennessä 81,5 prosenttiin. Velkasuhteen kasvu vuonna 2025 johtuu pääasiassa julkisen talouden alijäämästä, vaatimattomasta BKT:n kasvusta ja infrastruktuurihankkeisiin tehdyistä luottorahoitteisista investoinneista, joita jotkin talousarvion ulkopuoliset keskushallinnon yksiköt ovat tehneet. Komission kevään 2026 talousennusteen mukaan velka suhteessa BKT:hen kasvaa ennusteen koontipäivänä tiedossa olevien politiikkatoimien perusteella vuoden 2026 loppuun mennessä 83,4 prosenttiin ja vuoden 2027 loppuun mennessä edelleen 84,9 prosenttiin.

(13) Eurostatin tietojen ([13]) perusteella Itävallan julkisten puolustusmenojen kokonaismäärä oli 0,7 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2025, mikä vastaa 0,1 prosenttiyksikön kasvua viitevuoteen 2021 verrattuna. Vuonna 2026 niiden ennakoidaan komission kevään 2026 talousennusteen mukaan olevan 0,9 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä merkitsee 0,3 prosenttiyksikön kasvua suhteessa BKT:hen vuoteen 2021 verrattuna.

(14) Unioniin kohdistuu edelleen energian toimitushäiriöiden ja hintojen voimakkaan epävakauden riskejä, joita maailmanlaajuisiin öljy- ja kaasumarkkinoihin vaikuttavat geopoliittiset jännitteet pahentavat. Vuosien 2022–2023 energiakriisistä saadut kokemukset osoittivat, että laajoista ja kohdentamattomista toimenpiteistä aiheutuu julkiselle taloudelle suuria kustannuksia ja että ne ovat yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti tehottomia. Sen jälkeen, kun Lähi-idässä puhkesi sota helmikuussa 2026, Itävalta hyväksyi finanssipoliittisen toimenpiteen, jolla lievennetään korkeiden energianhintojen vaikutusta kotitalouksiin ja yrityksiin ([14]), eli bensiinin ja dieselin valmisteverojen kohdentamattoman alentamisen (johon sisältyy marginaaleja koskevia sääntelyrajoituksia) huhti- ja toukokuussa 2026. Komission kevään 2026 talousennusteen mukaan toimenpiteestä julkiseen talouteen kohdistuvien kustannusten arvioidaan olevan alle 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2026 siinäkin tapauksessa, että toimenpidettä jatkettaisiin vuoden loppuun asti.

(15) Komission laskelmien perusteella Itävallan nettomenot kasvoivat 2,0 prosenttia vuonna 2025. Menojen nettokasvu vuonna 2025 on alle suositellun enimmäiskasvun.

([9]) Vuonna 2026 toimitetut vuotuiset edistymisraportit ovat saatavilla osoitteessa https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([10]) Eurostatin Euro-indikaattorit, 22.4.2026.

([11]) Finanssipolitiikan virityksellä mitataan julkisen talouden perusrahoitusaseman vuotuista muutosta. Sillä pyritään arvioimaan sekä kansallisesti rahoitetuista että unionin talousarviosta rahoitetuista finanssipoliittisista toimenpiteistä talouteen aiheutuvaa sysäystä. Finanssipolitiikan viritystä mitataan seuraavien erotuksena: keskipitkän aikavälin potentiaalinen kasvu ja ii) perusmenojen muutos; perusmenoista vähennetään harkinnanvaraiset tulopuolen toimenpiteet, mutta niihin otetaan mukaan elpymis- ja palautumistukivälineen ei-takaisinmaksettavalla tuella (avustuksilla) ja muilla unionin varoilla rahoitettavat menot.

([12]) Eurostatin Euro-indikaattorit, 22.5.2026.

([13]) Eurostat, julkiset menot julkisyhteisöjen tehtäväluokituksen (COFOG) mukaan.

([14]) Tilanne komission kevään 2026 talousennusteen koontipäivänä (4. toukokuuta 2026).

(16) Komission laskelmien perusteella Itävallan nettomenojen ennakoidaan kasvavan 2,1 prosenttia vuonna 2026 ja kumulatiivisesti 4,1 prosenttia vuosina 2025 ja 2026. Ennakoitu menojen nettokasvu vuonna 2026 on alle suositellun enimmäiskasvun. Kun vuosia 2025 ja 2026 tarkastellaan yhdessä, ennakoitu nettomenojen kumulatiivinen kasvuvauhti on myös suositeltua enimmäiskasvuprosenttia pienempi.

(17) Suosituksessa Itävallan keskipitkän aikavälin suunnitelman hyväksymisestä täsmennetään sopeutuskauden pidentämisen perustana oleva uudistusten ja investointien kokonaisuus sekä niiden toteuttamisaikataulu. Ottaen huomioon Itävallan vuotuisessa edistymisraportissaan antamat tiedot komissio katsoo, että näiden uudistusten ja investointien keskeiset vaiheet, jotka oli määrä toteuttaa 30 päivään huhtikuuta 2026 mennessä, näyttävät edenneen pitkälti suunnitellusti. Komissio katsoo, että Itävalta on yleisesti noudattanut sitoumuksiaan tyydyttävällä tavalla. ([15])

(18) Väestön ikääntyminen aiheuttaa merkittävän haasteen eläkejärjestelmän julkistaloudelliselle kestävyydelle. Julkiset eläkemenot ovat unionin korkeimpia, 14,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2025, missä näkyy myös alhainen todellinen eläkkeellesiirtymisikä. Todellisen ja lakisääteisen eläkkeellesiirtymisiän ennustetaan pysyvän muihin jäsenvaltioihin verrattuna alhaisena huolimatta äskettäin ja aiemmin toteutetuista toimenpiteistä, joihin kuuluvat muun muassa varhaiseläkejärjestelmien tiukemmat kelpoisuussäännöt vuodesta 2026 alkaen ja miesten ja naisten eläkkeellesiirtymisiän yhtenäistäminen vuoteen 2033 asti. Liittovaltion eläkejärjestelmään tekemien tulonsiirtojen arvioidaan pysyvän merkittävinä. Sitä vastoin lisäeläkejärjestelmät ovat edelleen alikehittyneitä, niiden kattavuus on heikko ja taloudellinen merkitys rajallinen.

(19) Väestön ikääntymisen lisäksi hajanaisuus ja kustannustehottomuus lisäävät terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon menoja, mikä rasittaa julkista taloutta. Menot painottuvat edelleen sairaalahoitoon, ja menotavoitteiden heikko noudattaminen horjuttaa edelleen talousarvion valvontaa. Uudistuksilla, muun muassa terveydenhuollon uudistusrahaston perustamisella vuonna 2026, pyritään vahvistamaan perusterveydenhuoltoa ja digitaalista siirtymää, mutta uudistusten vaikutusta rajoittavat riittämätön sääntelytuki, esimerkiksi hoitopolkujen heikko koordinointi. Terveydenhuoltojärjestelmän digitaalinen siirtymä on edelleen kesken, mikä rajoittaa tehokkuushyötyjä. Vaikka sairauksien ehkäisyyn käytetään suhteellisen paljon varoja, toimia on mahdollista lisätä käyttäytymiseen liittyvien riskitekijöiden hallitsemiseksi ja ei-tarttuvien tautien ehkäisemiseksi. Pitkäaikaishoitoon liittyy edelleen hallinnon heikkouksia, kuten sitovien menotavoitteiden puuttuminen ja vajavainen integrointi terveydenhuoltopalveluihin. Laitoshoidon suhteellisen suuri osuus ja tarjonnan alueelliset erot viittaavat siihen, että kustannustehokkuutta voitaisiin parantaa ja hoidon laatua yhtenäistää.

(20) Itävallan julkisen talouden kehykseen sisältyy monimutkainen järjestelmä, jossa tehdään hallintotasojen välisiä tulonsiirtoja liittovaltion ja alueellisten viranomaisten välillä, ja nämä tulonsiirrot heikentävät julkisen varainkäytön tehokkuutta. Verotuksellinen autonomia on vähäistä, joten osavaltiot tukeutuvat voimakkaasti yhteisiin tuloihin omien tulonlähteiden sijaan – vain pieni osa kaikista julkisista tuloista tuli vuonna 2025 alueellisen tason tulonlähteistä. Samaan aikaan keskeisten palvelujen, kuten terveydenhuollon, lastenhoidon ja julkisen liikenteen, rahoittaminen on osittain riippuvaista osavaltioiden ja kuntien menoista. Itävalta tarkisti vuoden 2025 vakaussopimustaan huhtikuussa 2026 takautuvasti 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen asettaakseen velka- ja alijäämätavoitteita liittovaltion hallinnolle sekä alue- ja paikallishallinnoille ja ottaakseen käyttöön kuukausittaiset raportointivaatimukset aluetasolla, mutta konkreettiset muutokset vaikuttivat vain vähän menojen kohdentamiseen ja vastuuvelvollisuusmekanismeihin. Sopimus perustuu pitkälti jo olemassa oleviin järjestelyihin, eikä se muuta merkittävästi toimivallan monimutkaista jakautumista hallinnon eri tasoille. Lisäksi kuntien välinen yhteistyö on tällä hetkellä vaihtelevaa. Tehokkuutta, palvelun laatua ja kustannussäästöjä voitaisiin lisätä yhdistämällä kuntien tiedot yhteentoimivaan tiedonvaihtoalustaan ja edistämällä monitoimisia palvelukumppanuuksia (*Mehrzweckverbände*) toiminnallisella tasolla.

(21) Veropaletti nojaa edelleen vahvasti työtuloihin ja kulutukseen. Itävallalla oli vuonna 2025 EU:n viidenneksi korkein veroaste suhteessa BKT:hen, ja keskimääräinen työn verokiila oli huomattava ([16]). Henkilökohtaisten tuloverojen veroluokat on vuodesta 2023 lähtien indeksoitu inflaatioon, mikä on estänyt verokiilaa kasvamasta entisestään veroprogression kiristymisen vuoksi. Useisiin veropaletissa oleviin pitkäaikaisiin rakenteellisiin haasteisiin ei kuitenkaan ole puututtu. Tarvittavan julkisen talouden liikkumavaran luomisessa ja verojärjestelmän kokonaisrakenteen parantamisessa voisi auttaa kasvua ja työllisyyttä tehokkaammin edistävän verotuksen parempi hyödyntäminen.

([15]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille – Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso 2026 – Kevätpaketti (COM (2026) 200 final).

([16]) OECD:n julkaisusta ”Taxing Wages 2026”.

(22) Paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien järjestelmällinen, merkityksellinen ja oikea-aikainen osallistuminen on edelleen olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa laaja sitoutuminen unionin rahoitusvälineiden onnistuneeseen täytäntöönpanoon, myös eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä.

(23) Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR), oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF) ja Euroopan sosiaalirahasto plussasta (ESR+) tuettavien koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpano on Itävallassa sekä hankkeiden valinnan että maksujen osalta EU:n keskiarvoa nopeampaa. On tärkeää pitää yllä nykytahtia samalla, kun maksimoidaan investointien vaikutus kentällä. Itävalta toteuttaa koheesiopolitiikan ohjelmissaan jo nyt toimia kilpailukyvyn ja kasvun edistämiseksi. Joidenkin osa-alueiden, kuten energiatehokkuuteen ja yhdennettyyn alue- ja kaupunkikehitykseen liittyvien osa-alueiden, täytäntöönpanoa voi kuitenkin olla tarpeen vahvistaa edelleen. On olennaisen tärkeää varmistaa, että Itävallan koheesiopolitiikan rahastojen väliarvioinnissaan yksilöimät uudet investoinnit, erityisesti ne, jotka liittyvät väliarviointiasetuksessa ([17]) määritettyihin viiteen painopisteeseen, toteutuvat nopeasti ja tuloksellisesti.

(24) Itävallalla on edessään useita haasteita, jotka liittyvät sen julkisen talouden kestävyyteen, työmarkkinoihin ja osaamisen kehittämiseen, yritysdynamiikkaan ja kilpailukykyyn, sen jatkuvaan riippuvuuteen fossiilisista polttoaineista ja korkeisiin energian hintoihin.

(25) Vaikka yritysten perustamista on yksinkertaistettu ja rahoitusvälineiden valikoimaa laajennettu, riskirahoituksen puute haittaa edelleen innovatiivisten yritysten skaalautumista. Paikalliset riski- ja kasvupääomamarkkinat ovat edelleen alikehittyneet EU:n johtaviin vertaismarkkinoihin verrattuna, ja startup-yritysten rahoitus laski vuonna 2025 56 prosenttia, alimmilleen sitten vuoden 2019. Riskipääomarahoituksen puutteita voitaisiin lieventää perustamalla suunnitellusti startup- ja scaleup-rahastojen rahasto ja poistamalla jäljellä olevat esteet, jotka estävät institutionaalisia sijoittajia, kuten eläkerahastoja ja vakuutuksenantajia, sijoittamasta pitkäaikaisiin oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin. Lisäeläkepilarin vahvistaminen voisi myös osaltaan syventää Itävallan osakemarkkinoita ja saada liikkeelle lisää pääomaa innovatiivisille yrityksille.

(26) Vaikka T&K-investoinnit ovat suuria (EU:n jäsenvaltioiden kolmen kärjessä), muuntamista myyntikelpoisiksi tuotteiksi ja murroksellista innovointia on edelleen vähän. Euroopan innovaatioiden tulostaulu 2025 osoittaa, että Itävallan suorituskyky on tuoteinnovaatioita luovien pk-yritysten osalta suhteellisen heikko. Tilanteen korjaamiseksi hallitus ilmoitti vuoteen 2035 ulottuvassa teollisuusstrategiassaan toimenpiteistä T&K-valmiuksien parantamiseksi ja hyväksyi vuosiksi 2027–2029 kolmannen tutkimus-, teknologia- ja innovaatiosopimuksen, johon sisältyy yhteensä noin 5,5 miljardia euroa rahoitusta. Nämä toimenpiteet on pantava perusteellisesti täytäntöön muun muassa ministeriöiden välisen toimivaltuuksien entisestään vahvistetun koordinoinnin ja vaikutussuuntautuneen seurannan avulla, jotta voidaan varmistaa, että Itävallan suurilla T&K-menoilla saavutetaan johtaviin jäsenvaltioihin verrattavissa olevia markkinointikelpoisia innovaatiotuloksia.

(27) Kehittyneiden digitaaliteknologioiden käyttöönoton viivästyminen yrityksissä on edelleen haaste kasvulle ja tuottavuudelle. Edistyminen Itävallan talouden digitaalisessa siirtymässä on edelleen vaihtelevaa. Pk-yritysten digitaalisen intensiteetin perustaso on hieman EU:n keskiarvoa korkeammalla, ja tekoälyn käyttöönotto yrityksissä on hyvässä vauhdissa. Muiden kehittyneiden digitaaliteknologioiden, erityisesti pilvipalvelujen ja data-analytiikan, käyttöönotto yrityksissä on kuitenkin edelleen vähäisempää kuin EU:ssa keskimäärin. Tämän puutteen korjaamiseksi tarvitaan edelleen kohdennettuja toimenpiteitä, kuten taloudellisia kannustimia, vahvempaa tukea yritysten pilvi- ja dataratkaisujen käyttöönotolle sekä investointeja digitaalisiin taitoihin.

(28) Hallinnollinen rasite ja sääntelyrasite ovat Itävallan liiketoimintaympäristön taakkana, sillä ne hidastavat lupamenettelyjä ja edellyttävät, että yritykset sitovat merkittäviä resursseja hallinnollisiin tehtäviin. Asiassa on edistytty mahdollistamalla yrityksille täysin digitaalinen rekisteröitymismenettely, mutta merkittäviä lisätoimia tarvitaan. Ehdotettu kauppasäännöstön uudistus voi nopeuttaa yritysten lupamenettelyjä ja keventää hallinnollista taakkaa, mutta täytäntöönpano kokonaisuudessaan edellyttää toimivaa yhteistyötä paikallisella, maakunnallisella ja liittovaltion tasolla.

([17]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/1914, annettu 18 päivänä syyskuuta 2025, asetusten (EU) 2021/1058 ja (EU) 2021/1056 muuttamisesta väliarvioinnin yhteydessä strategisiin haasteisiin vastaamiseksi toteutettavien erityistoimenpiteiden osalta.

(29) Kilpailun puute tietyillä aloilla vaikuttaa itävaltaisiin kuluttajiin kielteisesti, sillä se nostaa hintoja. Alueellisilla toimitusrajoituksilla on kielteisiä vaikutuksia itävaltalaisiin kuluttajiin, koska identtisten elintarvikkeiden ja henkilökohtaisten hygieniatuotteiden hinnat ovat huomattavasti korkeammat. Tilannetta pahentavat entisestään markkinoille pääsyn esteet. Kilpailua heikentää entisestään tiettyjen ammattien ja palveluntarjoajien liiallinen rajoittaminen sääntelyllä esimerkiksi maa- ja vesirakennusalalla, ja tästä aiheutuu esteitä myös rajatylittävälle palvelujen tarjoamiselle.

(30) Asumisen kohtuuhintaisuuteen liittyviä haasteita aiheutui muiden tekijöiden lisäksi rakennuskustannusten nousun ja uusien asuntojen tarjonnan vähenemisen vuoksi, mikä asettaa uudet tulijat epäedulliseen asemaan asuntomarkkinoilla. Älykäs ja kustannusten alentumiseen johtava yksinkertaistaminen voisi perustua monimutkaisten teknisten standardien eli niin sanotun vakiintuneen kaupallisen menettelyn tarkistamiselle, jolloin vähennettäisiin vaatimuksia, jotka eivät ole ehdottoman välttämättömiä turvallisuuden tai energiatehokkuuden kannalta.

(31) Itävalta toteutti vuonna 2025 useita toimenpiteitä energian korkeisiin hintoihin puuttumiseksi. Energian hintojen alentamiseen energiaintensiivisiä teollisuudenaloja varten ja sähköveron alentamiseen vuodeksi 2026 tähtäävien lyhyen aikavälin toimenpiteiden lisäksi annettiin sähkömarkkinalaki. Uusi laki merkitsee merkittävää muutosta Itävallan sähkömarkkinoiden sääntelykehyksessä, lisää osaltaan energiajärjestelmän joustavuutta ja mahdollistaa sähkön ostosopimukset. On kuitenkin olennaisen tärkeää panna sähkömarkkinalaki kokonaan täytäntöön aikataulussa, jotta hintoja voidaan alentaa kestävästi ja rakenteellisesti. Lisäksi maan riippuvuus maakaasusta sähköntuotannossa sekä vähäinen fossiiliton joustavuus ja osittain rajallinen yhteenliittämiskapasiteetti nostavat edelleen energian hintoja, jotka ovat huomattavasti EU:n keskiarvoa korkeampia. Vaikka Itävalta onkin edelleen riippuvainen maakaasusta, se on toteuttanut toimia energiaturvallisuuden parantamiseksi monipuolistamalla kaasutoimitustensa lähteitä.

(32) Itävallan siirtymä puhtaaseen energiaan edistyy edelleen, mutta yli puolet Itävallan energialähteiden yhdistelmästä oli vuonna 2024 lähtöisin fossiilista polttoaineista. Jotta Itävalta voi päästä vuoden 2030 tavoitteisiinsa, sen on laajennettava nopeammin uusiutuvien energialähteiden kapasiteettia ja infrastruktuuria, erityisesti tuulivoiman osalta, jonka uusi kapasiteetti kasvoi vain 0,2 gigawattia vuonna 2025. Uusiutuvan energian osuus sähköntuotannosta oli vuonna 2025 83,9 prosenttia, josta suuren osan muodosti vesivoima. Kun otetaan huomioon vesivoiman ja aurinkosähkön kausivaihtelu, tuontisähkön tarvetta voidaan varsinkin talvisin vähentää kustannustehokkaasti tuulivoimalla, jonka osuus uusiutuvan energian tuotannosta oli 11,8 prosenttia vuonna 2024. On erittäin tärkeää lyhentää lupamenettelyihin kuluvaa aikaa ja osoittaa riittävästi nopean kehittämisen alueita erityisesti tuulienergiaa varten, jotta uusiutuvien energialähteiden osuuden lisäämisestä annetussa säädöksessä ja kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa. Puhtaaseen energiaan siirtymiseksi on edelleen keskeistä nopeuttaa sähköverkon, myös rajatylittävän verkon, parantamista ja laajentamista ja lisätä varastointia. Tämä edellyttää sekä lisäinvestointeja että nopeutta, myös lupamenettelyissä, jotta uusiutuvan energian lisätuotanto voidaan integroida järjestelmään.

(33) Vähähiilistäminen etenee edelleen liian hitaasti, jotta Itävalta voisi saavuttaa vuoden 2030 ilmastotavoitteensa ja vuoden 2040 ilmastoneutraaliustavoitteensa. Vuonna 2024 kasvihuonekaasupäästöt vähenivät 3 prosenttia eli huomattavasti hitaammin kuin vuonna 2023, ja alustavien arvioiden mukaan päästöt kasvoivat vuonna 2025. Teollisuuden päästöt vähenivät hiljattain, mutta ala on edelleen energia- ja päästöintensiivinen. Toimenpiteitä, joilla tuetaan teollisuuden vähähiilistämistä ja puhtaan teollisuusinfrastruktuurin kehittämistä, mukaan lukien sen fyysistä laajentamista ja sääntelykehyksiä, olisi kehitettävä edelleen keskittyen suuren päästöintensiteetin alueisiin. Liikenteen päästöt vähenivät vuonna 2024 pääasiassa tavaraliikenteen vähenemisen vuoksi, mutta politiikkatoimissa on edistytty edelleen vain vähän. On tärkeää luopua asteittain fossiilisten polttoaineiden tuista ja vauhdittaa liikenteen, myös maanteiden tavaraliikenteen, sähköistämistä. Päästöjen vähentäminen edelleen edellyttää myös sitä, että teollisuuden, liikenteen ja rakennusten energiatehokkuutta parannetaan muun muassa uudistamalla vuokra- ja kiinteistölainsäädäntöä rakennusten kunnostamisen helpottamiseksi.

(34) Työmarkkinoilla on haasteita vastata työvoiman kysyntään, koska väestö ikääntyy, työn verotus on suhteellisen korkeaa ja sosiaaliturvamaksut kuuluvat EU:n suurimpiin. Työllisyyden kasvu jatkui vähitellen pääasiassa naisten lakisääteisen eläkeiän nostamisen vuoksi. Keskimääräisten tavanomaisten viikoittaisten työtuntien määrä pysyi alhaisena eli 35,8 tunnissa (verrattuna 37,3 tuntiin EU:n tasolla). Naisten työvoimaosuus ja työllisyysaste olivat vuonna 2025 korkeat (75,1 prosenttia ja 74,2 prosenttia) ja ylittivät EU:n keskiarvon mutta olivat alle miesten keskiarvon (82,7 prosenttia ja 81 prosenttia). Samalla Itävallassa sukupuolten välinen ero myös osa-aikatyön tekemisessä on kuitenkin EU:n suurimpia: 37,1 prosenttiyksikköä vuonna 2025. Lähes puolet naisista (49,6 prosenttia) työskentelee osa-aikaisesti. Suuri työn verokiila heikentää kannustimia siirtyä osa-aikatyöstä kokoaikatyöhön, mikä pahentaa työvoimapulaa ja rajoittaa taloudellista potentiaalia. Vaikka varhaiskasvatuksen saatavuutta on laajennettu, sen kattavuus ja saatavuus vaihtelevat edelleen osavaltioiden välillä. Tärkeimpiä syitä tälle ovat hallintojärjestelmän hajanaisuus, rahoituksen puute ja henkilöstöpula. Pakollinen laatukehys ja selkeät laatuvaatimukset voisivat auttaa puuttumaan epätasaiseen laatuun paikallistasolla.

(35) Koska inhimillisellä pääomalla on ratkaiseva rooli unionin kilpailukyvyn ja strategisen riippumattomuuden parantamisessa, neuvosto suositti vuonna 2026, että jäsenvaltiot toteuttavat toimia, joilla vastataan kiireellisesti inhimilliseen pääomaan liittyviin, kilpailukykyä haittaaviin rakenteellisiin haasteisiin osaamisen ja koulutuksen osa-alueilla. Itävallalle osoitetuilla vuoden 2026 maakohtaisilla suosituksilla voidaan myötävaikuttaa inhimillistä pääomaa unionissa koskevan neuvoston suosituksen noudattamiseen.

(36) Työvoimapula on alkanut hellittää, mutta se on edelleen suhteellisen suuri. Osaamisvaje ja alueelliset kohtaanto-ongelmat haittaavat edelleen pätevien ammattihenkilöiden rekrytointia keskitason osaamista edellyttäviin tehtäviin. Joillakin alueilla on paljon avoimia työpaikkoja, kun taas toisilla alueilla on suhteellisen paljon työttömyyttä. Työvoiman alueellisen liikkuvuuden esteitä ovat muun muassa erot vuokratasossa, sosiaalisten asuntojen saatavuudessa ja varhaiskasvatuspalvelujen saatavuudessa alle kolmevuotiaille lapsille. Vaikka ammatillisen koulutuksen järjestelmä on hyvin kehittynyt, siihen kohdistuu yhä enemmän haasteita. Noin 24 500 oppisopimusoppilasta ei löytänyt harjoittelupaikkaa vuonna 2025, ja haasteet olivat erityisen suuria pienissä ja keskisuurissa yrityksissä (pk-yrityksissä). Myös koulutuksen laatu herättää huolta muun muassa digitaalisten välineiden käytön osalta.

(37) Ikääntyneiden, matalan osaamistason työntekijöiden ja maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työllistymistulokset ovat edelleen heikot verrattuna EU:n keskiarvoon. Työllisyyttä on pyritty lisäämään viimeaikaisilla uudistuksilla, joita ovat muun muassa ikääntyneiden pitkäaikaistyöttömien uudelleentyöllistymisen tukeminen, varhaiseläkkeelle pääsyn tiukentaminen, osaeläkkeen käyttöönotto ja ilmoitus lakisääteisen eläkeiän saavuttamisen jälkeen tehtävän työn verokannustimista. Maahanmuuttajataustaisten ja vähän koulutettujen työnhakijoiden työmarkkinoille integroitumisen toimet ovat kuitenkin edelleen riittämättömiä. Molempien ryhmien perustaitoja voitaisiin parantaa ja työmarkkinoille integroitumista lisätä vahvemmilla täydennys- ja uudelleenkoulutustoimilla sekä tulevan elinikäisen oppimisen strategian 2040 tehostetulla koordinoinnilla osavaltioiden ja liittovaltion välillä.

(38) Itävallan sosiaalinen tilanne heikkeni vuonna 2025, ja köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa olevien osuus kasvoi. Matalien tulojen kasvu oli keskitulojen kasvua hitaampaa, ja sosiaalisten tulonsiirtojen vaikutus köyhyyden vähentämiseen heikkeni. Tämä vaikutti suhteettoman paljon lapsiin, sillä yli neljäsosaan lapsista kohdistuu köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen riski. Osuus on kasvanut 3,5 prosenttiyksikköä vuodesta 2024 ja ylittää EU:n keskiarvon. Köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien määrä nousi myös matalasti koulutettujen ja EU:n ulkopuolella syntyneiden keskuudessa. Vaikka viime aikoina on toteutettu asiaa koskevia uudistuksia, maahanmuuttajataustaisille ja vähän koulutetuille suunnatun koulutuksen saatavuutta ja asianmukaisuutta on edelleen tarpeen parantaa. Työllistymisvalmiuksia parantaisivat erityisesti riittävät saksan kielen kurssit. Lisäksi monet EU:n ulkopuolelta tulevat työntekijät ovat ylipäteviä (45,4 prosenttia vuonna 2025, kun itävaltalaisten kohdalla vastaava luku oli 23 prosenttia ja muiden EU:n kansalaisten kohdalla 32,2 prosenttia), koska Itävallassa ei tällä hetkellä ole käytössä vakioitua kansallista järjestelmää ulkomaisten tutkintojen tunnustamiseksi. Tutkintojen nopeampi ja yhdenmukaisempi tunnustaminen voisi tuoda hyödyntämätöntä potentiaalia työmarkkinoiden käyttöön, edistää maahanmuuttajien kotouttamista ja auttaa vähentämään heidän köyhyysriskiään.

(39) Itävallalla on edelleen haasteita perustaitojen tason nostamisessa. Noin joka neljäs oppilas ei osaa perustaitoja, ja heikommassa asemassa olevien ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden keskuudessa tämä osuus on huomattavasti suurempi. Itävalta on jäänyt jälkeen eurooppalaisen koulutusalueen tavoitteesta, jonka mukaan heikosti suoriutuvien osuuden olisi vuoteen 2030 mennessä oltava alle 15 prosenttia, ja tähän liittyy suuria sosioekonomisia ja alueellisia eroja. Koulunkäynnin keskeyttäminen yleistyy erityisesti syntyperäisten heikommassa asemassa olevien oppijoiden ja maahanmuuttajataustaisten keskuudessa. Koulutustulokset vaihtelevat edelleen osavaltioiden välillä, ja oppimistulosten parantaminen on sitkeän opettaja- ja henkilöstöpulan takia vaikeaa. Kotoutumista, työllistymisvalmiuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta voitaisiin parantaa edistämällä nuorten pysymistä yleissivistävässä koulutuksessa järjestelmällisten seurantajärjestelmien avulla, kohdennetulla tuella, jossa yhdistyvät perustaidot ja kielten oppiminen, puuttumalla opettaja- ja henkilöstöpulaan sekä edistämällä osallistavaa opettajankoulutusta ja joustavia uuden mahdollisuuden tarjoavia polkuja. Näihin haasteisiin vastaamiseksi Itävallan hallitus on toteuttanut merkittäviä toimenpiteitä, kuten ”Chancenbonus”-ohjelman.

(40) Koska euroalueen jäsenvaltioiden taloudet ovat tiiviisti yhteydessä toisiinsa ja koska ne myötävaikuttavat yhdessä talous- ja rahaliiton toimintaan, neuvosto suositti vuonna 2026, että euroalueen jäsenvaltiot toteuttavat – myös elpymis- ja palautumissuunnitelmiensa kautta – toimia vuonna 2026 annetun, euroalueen talouspolitiikkaa koskevan suosituksen noudattamiseksi. Itävallalle annettava suositus 1 auttaa noudattamaan ensimmäistä, toista, kolmatta ja viidettä euroalueen suositusta, suositus 2 auttaa noudattamaan neljättä euroalueen suositusta, suositus 3 auttaa noudattamaan seitsemättä, yhdeksättä ja yhdettätoista euroalueen suositusta, suositus 4 auttaa noudattamaan seitsemättä euroalueen suositusta ja suositus 5 auttaa noudattamaan viidettä euroalueen suositusta,

SUOSITTAA, että Itävalta toteuttaa vuosina 2026 ja 2027 toimia, joilla se

1. pitäytyy edelleen neuvoston 8 päivänä heinäkuuta 2025 liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi suosittamissa nettomenojen enimmäiskasvuprosenteissa, mutta hyödyntää joustoa, joka on neuvoston aktivoiman kansallisen poikkeuslausekkeen nojalla sallittu; lisää yleisiä puolustus- ja turvallisuusmenoja sekä puolustusvalmiutta 19 päivänä maaliskuuta 2026 annettujen Eurooppa-neuvoston päätelmien 53 kohdan mukaisesti ja varmistaa samalla velkakestävyyden ja varainkäytön tehokkuuden sekä mukauttaa talousarviota asteittain rakenteellisesti suurempien puolustusmenojen ylläpitämiseksi; varmistaa, että toimenpiteet, joita toteutetaan energian hintojen nousun vaikutusten lieventämiseksi, ovat väliaikaisia, haavoittuvassa asemassa olevien kotitalouksien suojelemiseen tai energiaintensiivisten yritysten tarpeisiin kohdennettuja sekä energiansäästökannustimet säilyttäviä ja että niistä julkiselle taloudelle aiheutuvat kustannukset ovat sopusoinnussa EU:n finanssipolitiikan kehyksen puitteissa tehtyjen sitoumusten kanssa; jatkaa neuvoston 8 päivänä heinäkuuta 2025 suosittaman pidennetyn sopeutuskauden perustana olevan uudistusten ja investointien kokonaisuuden toteuttamista; toteuttaa päättäväisiä toimia julkisen talouden kestävyyden turvaamiseksi, myös parantamalla terveydenhuolto-, pitkäaikaishoito- ja eläkejärjestelmien julkistaloudellista kestävyyttä muun muassa virtaviivaistamalla sairaalainfrastruktuuria, parantamalla terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon kustannustehokkuutta, vahvistamalla digitaalista siirtymää ja sairauksien ennaltaehkäisyä menojen valvonnan edistämiseksi ja nostamalla merkittävästi todellista eläkkeellesiirtymisikää; yksinkertaistaa ja järkeistää eri hallintotasojen välisiä rahoitussuhteita ja -vastuita ja varmistaa, että rahoitus- ja varainkäyttövastuut sovitetaan selkeästi yhteen; parantaa veropalettia julkistalouden kannalta neutraalilla tavalla työn suuren verokiilan kaventamiseksi;

2. varmistaa elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa toteutettujen uudistusten ja investointien jatkuvuuden; pitää yllä koheesiopolitiikan ohjelmien toteuttamisvauhtia ja tarvittaessa hyödyntää varojen uudelleenkohdentamista koheesiopolitiikan säännöstön väliarvioinnin yhteydessä sovittuihin strategisiin painopisteisiin ja joustomahdollisuuksiin;

3. edistää yritysdynamiikkaa sekä nuorten yritysten perustamista ja kasvua muun muassa parantamalla riski- ja kasvupääoman saatavuutta ja helpottamalla institutionaalisten sijoittajien oman pääoman ehtoisia sijoituksia ja vahvistamalla lisäeläkejärjestelmiä; parantaa suurten T&K-investointimäärien muuntamista markkinakelpoisiksi ratkaisuiksi ja lisää edistyneiden digitaaliteknologioiden käyttöä yrityksissä; yksinkertaistaa sääntelyä ja keventää erityisesti pk-yritysten hallinnollista taakkaa, myös nopeuttamalla lupamenettelyjä; puuttuu sääntelyyn liittyviin esteisiin palvelusektorilla ja vahvistaa kilpailua hintojen alentamiseksi; puuttuu suuriin rakennuskustannuksiin;

4. panee sähkölain täytäntöön, parantaa energiajärjestelmän joustavuutta ja kannustaa sähkön ostosopimuksiin; parantaa energiatehokkuutta, vähentää yleistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja nopeuttaa uusiutuvan energian ja tarvittavan infrastruktuurin käyttöönottoa erityisesti yksinkertaistamalla lupamenettelyjä ja ottamalla käyttöön erityisiä nopean kehittämisen alueita; vähentää edelleen päästöjä erityisesti liikennealalla ja edistämällä teollisuuden vähähiilistämistä varsinkin alueilla, joilla päästöintensiteetti on suuri;

5. luo kannustimia, joilla lisätään tehtyjen työtuntien kokonaismäärää ja naisten kokoaikaista osallistumista työmarkkinoille muun muassa parantamalla perusedellytyksiä ja erityisesti lastenhoitopalvelujen laadukkuutta ja saatavuutta; torjuu pulaa ammattitaitoisista työntekijöistä ja puuttuu alueellisiin kohtaanto-ongelmiin muun muassa parantamalla ikääntyneiden työntekijöiden ja muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, kuten maahanmuuttajataustaisten henkilöiden, työmarkkinatuloksia, mukaan lukien heidän tutkintojensa tunnustamisen avulla; parantaa perustaitojen tasoa varhaisesta iästä alkaen.

Tehty Brysselissä 10 päivänä heinäkuuta 2026.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

S. HARRIS